

Datin Maimun pelukis elitis veteran Sabah

CATATAN KANVAS KOYAK

DR BAHARUDDIN MOHD ARUS

UB 7.4.2019 B3

Beliau merupakan seorang pelukis tempatan yang berasal daripada Kampung Buang Sayang Papar Sabah dan membesar di beberapa buah daerah di sekitar negeri Sabah.

Salah sebuah daerah tempat beliau mendapat pendidikan awalnya ialah di Sekolah Rendah Daerah Beaufort dan kemudian setelah berpindah ke daerah Kota Kinabalu, dengan meneruskan pengajian di Institute Teknologi Mara (kini UITM) Kota Kinabalu. Datin Maimun Pg. Bagul dilahirkan pada tahun 1952.

Minat dalam bidang seni halus mula membuak semenjak di ITM dan kemudian dikembangkan lagi minat tersebut dengan bergurukan seorang pelukis tempatan iaitu Christian Goonting.

Selain melukis, Datin Maimun juga terlibat dalam bidang lain seperti nyanyian klasik dan mempunyai kumpulan muzik sendiri yang ahlinya datang daripada seluruh daerah Sabah, mereka cenderung menyanyikan dan mencipta lagu dalam pelbagai bahasa.

Beliau juga boleh bertutur dalam lapan jenis bahasa. Antaranya, bahasa Melayu Deli, bahasa Perancis, bahasa Jepun, bahasa Inggeris, bahasa Italy, bahasa isyarat, bahasa Melayu Brunei, dan bahasa Mandarin. Beliau juga meminati bidang bahasa dan mempunyai koleksi buku-buku dalam pelbagai bahasa.

Beliau mengambil peluang belajar bahasa daripada rakan-rakannya serta belajar sendiri dengan merujuk bahan-bahan bacaan pelbagai bahasa.

Studio Seni Datin Maimun

Datin Maimun Pg. Bagul merupakan seorang pelukis yang beraliran *realist* dan beliau mula berkecimpung dalam bidang lukisan sebagai seorang pelukis tempatan setelah bersara. Beliau juga tidak pernah mendapat pendidikan formal dalam bidang ini. Beliau memulakan dalam bidang lukisan setelah bersara dengan melukis sebuah lukisan beraliran *naïve art* dan tidak berani menyambung lukisan tersebut kerana khuatir rosak. Akhirnya, beliau bertemu dengan seorang pelukis tempatan Sabah yang juga terkenal Puan Christian Goonting.

Beliau kemudiannya mengambil inisiatif untuk terus belajar bidang lukisan dengan bergurukan Christian Goonting. Beliau bukan sahaja melukis di atas kanvas, banyak karya-karyanya juga telah

LANDSKAP

dilukis pada permukaan lain seperti batu, kulit-kulit kayu, seramik dan lain-lain selain menghasilkan lukisan di atas kanvas.

Selain itu, Datin Maimun Pg. Bagul juga telah terlibat dalam beberapa pameran sejak tahun 2007 lagi. Beliau terlibat dalam pameran di Tokyo Jepun pada tahun 2007, 2008, 2010, 2011, 2012, serta pada tahun 2014 dan juga beberapa pameran tempatan iaitu di Penang sebanyak dua kali dalam tahun tersebut.

Beliau juga kini mempunyai kelab peminatnya sendiri di Negara Jepun dan mempunyai banyak kenalan pelukis daripada Negara Jepun. Beliau mendapat inspirasi untuk melukis adalah daripada diri sendiri yang sangat minat dalam bidang seni serta beliau suka mengumpul gambar-gambar lama yang mempunyai figura orang Borneo yang mengenakan pakaian tradisi. Beliau juga merupakan salah seorang ahli Persatuan Seni Visual Sabah. Ahli seumur hidup.

Karya-karya beliau banyak menggambarkan budaya yang terdapat di Kepulauan Borneo seperti karyanya *Ancang The Bride*, merupakan karya yang mempunyai figura dua perempuan Dayak yang sedang bercermin menyiapkan diri untuk majlis perkahwinan.

Beliau banyak menggunakan medium akrilik dalam menghasilkan karya serta menggunakan teknik-teknik seperti *impasto*, dan juga gosokan biasa untuk menghasilkan lukisan beliau. Datin Maimun juga menyatakan beliau juga kini masih mencari *genre stroke* sebenar beliau kerana beliau kini di antara *naïve art* serta *realism* dalam menghasilkan sebuah lukisan. Selain itu, beliau juga menghasilkan permukaan kanvas sendiri dengan menggunakan *papier-mache* di mana kertas-kertas direnyuk dan dihancurkan kemudian diletakkan dalam air dan dicampurkan dengan sebatian gam untuk menjadikan sebuah permukaan kasar. Terdapat dua buah karya beliau yang telah menggunakan teknik tersebut.

Dalam karyanya, terdapat juga beberapa karya yang beliau hasilkan dalam bentuk lukisan 3D iaitu lukisan menggunakan media campuran seperti stamp punk.

Dalam karyanya itu, beliau banyak menggunakan teknik kolaj untuk menghasilkan objek

atas lukisan tersebut serta dapat membentuk dimensi yang dapat disentuh, saiz karya berukuran 100 x 80 cm, yang bertajuk *Perempuan Dayak*.

Terdapat bentuk figura dua orang Wanita Dayak Pakaian Tradisional yang sedang menghias diri untuk acara perkahwinan. Seorang wanita sedang memakai sanggul sambil diperhatikan oleh rakannya.

Mereka berdua berhias didalam bilik, dan terdapat kain bergantung dan dibawah lantai. Suasana didalam bilik tersebut adalah gelap. Media yang digunakan adalah warna air dan akrilik.

Penggunaan warna panas iaitu warna yang dominan didalam karya ini iaitu warna coklat, untuk mewarnakan kulit figura manusia dan warna kain. Selain itu penggunaan warna-warna neutral, seperti warna hitam dan putih, untuk mewarnakan ruang didalam bilik, gelang, rambut, dan selendang. Selepas itu terdapat warna merah untuk mewarnakan bunga di sanggul. Pengkaryanya secara keseluruhan menggunakan warna panas dan warna neutral.

Pengkaryanya menggunakan ruang cetek untuk menampilkan ruang yang sempit untuk menggambarkan figura manusia tersebut berada didalam sebuah bilik. Unsur penegasan yang terdapat didalam karya itu adalah

GADIS Dusun.

FOLKLORE NABALU.

bentuk figura.

Kepelbagaian yang terdapat didalam karya ini dapat dilihat di aksesori yang dipakai oleh wanita itu, dan keharmonian pula terdapat di figura manusia itu dimana kedua-dua wanita itu menggunakan pakaian tradisional yang sama.

Kadar banding yang berbeza antara kedua-dua wanita itu, dimana kita dapat lihat sudut pandangan seorang wanita adalah dari atas kepala sehingga keparas pinggang, dan yang satu lagi dari atas kepala hingga keparas paha.

Penggunaan garisan halus dan tebal didalam teknik karya ini. Garisan tebal membentuk ton gelap dan garisan halus pula membentuk ton cerah, penggunaan ton dapat menimbulkan subjek figura tersebut.

Dalam karya ini, menunjukkan dua perempuan yang memakai pakaian tradisi majlis perkahwinan kaum Dayak Borneo. Dalam lukisan tersebut terdapat dua orang yang perempuan yang mempunyai tali pinggang yang berbeza iaitu seorang tidak memakai tali pinggang duit-duit pada

DUA Sejoli.

pinggang dan seorang lagi memakainya.

Dalam lukisan tersebut salah seorang merupakan pengantin pada acara perkahwinan yang mereka sedang menyiapkan diri mereka itu. Hal ini telah dapat menyampaikan mesej kepada masyarakat secara tidak langsung untuk lebih mengenali pakaian tradisional kaum dayak yang terdapat di Borneo kerana daripada lukisan tersebut dapat menarik minat masyarakat untuk mengetahui yang mana satukah pengantin kerana mempunyai perbezaan tali pinggang yang dipakai.

Melalui karya yang dihasilkan oleh Datin Maimun Pg. Bagul, *Ancang The Bride* ini dapat disimpulkan bahawa kaum dayak tersangat mempunyai keunikannya tersendiri di mana pakaian tradisinya mempunyai perbezaan halus seperti tali pinggang yang berbeza serta aksesori yang berbeza yang dipakai oleh dua orang perempuan untuk acara perkahwinan.

Karya ini memperlihatkan bagaimana pengkaryanya sangat menghargai tradisi kaum-kaum yang terdapat di Borneo serta karya ini juga dapat menggambarkan bahawa pengkaryanya berasa amat dekat dengan tradisi serta budaya yang terdapt di Borneo.

Datin Maimun bersama pelukis muda di rumah

Untuk merealisasikan cenderung kepada seni visual beliau juga mempunyai beberapa buah "*Homestay: Binsulok Nature Resort*" di Kuala Penyu terutama sekali di kawasan pantai. Kerana minat kepada alam maka beliau selalu mengadakan pertemuan dengan pelukis muda tempatan berkarya

DATIN Maimun Pg. Bagul.

dengan lebih berani dalam mencuba pelbagai media dalam karya kerana Datin Maimun Pg Bagul merupakan seorang artis yang multidisiplin dalam menghasilkan karya.

Beliau juga telah banyak berkongsi pengalamannya kepada mereka serta beliau juga banyak memberi nasihat kepada pelajar seni dan pelukis muda yang masih lagi mempelajari dan baru dalam dunia seni.

****PENULIS merupakan Pensyarah Seni Visual, Fakulti Kemanusiaan, Seni dan Warisan di Universiti Malaysia Sabah (UMS).****

“Karya-karya beliau banyak menggambarkan budaya yang terdapat di Kepulauan Borneo seperti karyanya *Ancang The Bride*, merupakan karya yang mempunyai figura dua perempuan Dayak yang sedang bercermin menyiapkan diri untuk majlis perkahwinan.

PAHLAWAN Iban.

DATIN Maimun juga menghasilkan karya-karyanya di studio dalam rumahnya sendiri.